

BOGOLJUB

MAREC 1942-XX

VSEBINA: Očetov praznik. — Spravne molitve. (Prof. Pavlin.) — Mojzes in Galilei. (Kan. J. Simenc.) — Po Mariji k Jezusu. (Ivan Veider.) — Ob stoletnici naših »Smarnic«. (V. Kragl.) — Marijine družbe: Cerkev in Marijine družbe. (J. Filipič.) — Na kraj razodetja .. Listek: Trije prstani. — Iz življenja Cerkve: Po svetu, po domovini, razno.

Cena »Bogoljub«: za posamezne naročnike 12 Lir, v skupinah po 11 Lir; v Nemčiji 2 Rm., v Hrvaški 40 kun, v Franciji 32 fr., v Ameriki 1 dol. letno. — Izbaja mesečno.

Spisi, dopisi, slike se pošiljajo uredništvu »Bogoljuba« (Ljubljana) do 5. vsakega meseca. — Vse drugo se naslovi: Uprava »Bogoljuba« v Ljubljani.

Koledar apostolstva molitve za marec 1942-XX.

Mesečni zavetnik: Sv. Jožef (19).

Mesečna namena molitve, blagoslovljena po sv. očetu:

Špolski namen:

Misijski namen:

Zmaga resnice in pravice.

Domača duhovščina v Indiji, v Birmi in na Cejlonu.

Dnevi		Godovi	Posebni dnevni nameni	Vedno čiščenje sv. Rešnjega Telesa	
				Ljublj. škofija	Lavant. škofija
1	Nedelja	2. post., Albin, š. Simplicij p.	Apostolstvo mož in fantov	Šmarjeta	Buče
2	Poned.	Kunigunda, ces.	Prizadevanja Pijsa XII. za mir	Skaručna	Polje p. Podč.
3	Torek	Kazimir, spoz.	Duh odpovedi in spokornosti	St. Jošt n. Vrh.	Zagorje
4	Sreda	Jožef od Križa	Prezabajoči in stradajoči	Krško	Prevorje
5	Četrtek	Perpetua in Fel.	Apostoli pobož. 9 prvih petkov	Toplice	Hoče
6	Petek	Tomaž Akvin.	Da bi vsi prejeli zadost. obhajilo	Šenčur p. Kranju	Hoče
7	Sobota		Ponižnost znanstvenikov	Bučka	Cirkovec
8	Nedelja	3. post., Janez B. Franciška Rim.	Usmiljeni bratje in njih delo	Kandija, usm. br.	Cirkovec
9	Poned.	40 mučenecv	Krščanska dobrodelnost	Javorje n. Loko	Črna gora
10	Torek	Sofronij, škof	Misljoni in duhovne vaje	Seleca n. Loko	Črna gora
11	Sreda	Gregor I. p., e. u.č.	Zadeve naših škofov	Oslinca	St. Janž n. D. p.
12	Četrtek	Kristina, muč.	Naša zvestoba sv. očetu	Sv. Gregor	St. Janž n. D. p.
13	Petek	Matilda, kraljica	Premišljevanje Jez. trpljenja	Sv. Križ n. Jes.	St. Lovrene D. p.
14	Sobota		Več smisla za zadoščevanje	Ljublj., Jožefišče	St. Lovrene D. p.
15	Nedelja	4. p., Klemen H.	Dobra letina 1942	Radeče, Mar. d.	Slivnica
16	Poned.	Hilarij, škof, m.	Spreobrnjenje grešnikov	Radeče	Slivnica
17	Torek	Patrik, škof	Zupnje brez duhovnika	Vel. Poljane	Fram
18	Sreda	Ciril Jer., š. e. u.č.	Naša Katoliška akcija	Stari trg ob K.	Fram
19	Četrtek	Jožef ž. M. D.	Zaupanje v sv. Jožefa	Ljublj., jezuiti	Prevalje
20	Petek	Aleksandra, muč.	Naši misijonarji	Suhor	Prevalje
21	Sobota	Benedikt, opat	Pravične plače delavcev	Stranje	Braslovče
22	Nedelja	Tiha nedelja	Krščanske matere	Stična	Braslovče
23	Poned.	Viktorijan, m.	Skupna molitev v družinah	Kresnice	Vransko
24	Torek	Gabrijel, n. ang.	Priporočanje angela varuhu	Tržič	Vransko
25	Sreda	(Oznajen. M. D.)	Naše Marijine družbe	Ljublj., frančišk.	Sv. Pavel p. Pr.
26	Četrtek	Maksima, muč.	Verska vzgoja v družinah	Vel. Dolina	Sv. Pavel p. Pr.
27	Petek	Janez Dam., e. u.	Pogostno sv. obhajilo mladine	St. Rupert	Sv. Martin ob P.
28	Sobota	Janez Kap., sp.	Posvetitev družin Srcu Jezus.	Leskovec	Sv. Martin ob P.
29	Nedelja	Cvetna nedelja	Gorečnost duhovnikov	Izlake	Sv. Jurij p. Tab.
30	Poned.	Kvirin, muč.	Posvečevanje sv. zakona	Hinje	Sv. Jurij p. Tab.
31	Torek	Benjamin, muč.	Čistost mladine. Umrlj.	Velesovo	Sv. Anraž n. P.

Odpustki za marec 1942-XX.

1. Nedelja, prva v m. (2. post.). Sv. Albin, š. Cl. r. v. br. 3 p. o.; 1. če v br. e. molijo p. n. sv. o.; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v br. e. nekaj časa molijo pred izp. sv. R. T. — P. o.: 1. čl. br. sv. S. J.; 2. tistim, ki nosijo višnjevi škapulir.

4. Sreda, prva v m. Sv. Kazimir, sp. P. o. vsem, ki opravijo kakšno nabožno vajo n. č. sv. Jožefu, prejmejo sv. o. in molijo p. n. sv. očeta.

5. Četrtek, prvi v m. Sv. Janez Jožef, P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. v br. e.; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v žup. e.; 2. tistim kakor 9. dan

6. Petek, prvi v m. Sv. Koleta, P. o.: 1. vsem, ki nekoliko premišlujejo dobrotljivost sv. S. J. in prejmejo spravno sv. o.; 2. čl. br. sv. S. J.; 3. čl. br. sv. R. T. kakor včeraj; 4. tistim kakor 9. dan. — V. o.

7. Sobota, prva v m. P. o. vsem, ki opravijo kako nabožno vajo n. č. Brezmadežni, da

zadoščujejo za njej storjena razžaljenja in molijo po n. sv. o.

9. Ponedeljek, Sv. Katarina Bol. P. o. vsem vernikom v cerkvah treh redov sv. Frančiška; tretjerednikom tudi v ž. e., kjer ni redovne.

12. Četrtek, Sv. Gregorij, P. o. čl. br. sv. S. J. v br. cerkvi.

19. Četrtek, Sv. Jožef, P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 5. dan; 2. čl. br. sv. S. J. v br. e.; če te ne morejo obiskati, jim more spovednik naložiti kakšno drugo dobro delo; 3. članom DSD (dej. sv. detinstva J.), če molijo za njega razširjenje; 4. čl. šk. br. karm. M. b. v br. ali žup. e.; 5. tistim, ki nosijo viš. škap.; 6. čl. br. preč. S. Mar.; 7. čl. družbe kršč. družin; 8. čl. br. sv. Družine; 9. čl. br. za duše v v.; 10. tistim kakor 9. dan. — V. o.

22. Tiha nedelja, Sv. Benvenut, P. o. istim kakor 9. dan.

(Nadaljevanje na 3. str. ovitka.)

MAREC

XXXX. LETNIK

1942-XX

Očetov praznik

Minila so tri leta, odkar vlada sveto vesoljno Cerkev namestnik Kristusov, sveti oče Pij XII. — 2. marca 1939 je bil izvoljen za nosilca najčastitljivejše, pa tudi najtežje in najodgovornejše službe na zemlji. Poln mladostne moči in občudovane modrosti krmari ladjo sv. Petra, ko med svetom besni uničujoča, prestrašna vojna vihra.

Ko se ruši in podira toliko dobrin, ko propadajo mogočne ustanove, imamo vsaj to zavest in tolažbo, da je Cerkev Kristusova postavljena na neomajno skalo, in da se na naši skupni zastavi blesti napis: En Bog, ena Cerkev, en papež!

V obilici vsakdanjih skrbi in bremen, ki jih sedanji papež tako vztrajno in junaško prenaša, je seveda največ dela posvečenega dosegi miru. Zaskrbljenost zastran množice katoličanov, ki trpe, briga za polajšanje stisk, misel na ranjence in ujetnike, žalost zaradi preganjanih, potrtnost vsled kršenja druge božje zapovedi — diha iz številnih nagovorov in okrožnic svetega očeta.

S kakšno pozornostjo je ves svet, krščanski in tudi nekrščanski, poslušal zadnji božični nagovor Pija XII.! Zares, beseda svetega očeta, kamor koli pride, miri zbegane duhove, zagotavlja, da se čut in zamisel za pravico še ni zgubil, dokler nad nezmotljivim prestolom gori plamenica resnice; tolažilno prepričuje, da človeško bratstvo še ni prazna reč, vsaj dokler imamo očeta, ki joka nad nesrečo otrok in jim kliče, naj upro oči v svetle zvezde nesmrtnega upanja.

In papeževo delo za tiste, ki jim je vojska zasekala globoke rane! Kardinal dekan je dejal sv. očetu v božičnem voščilu: »Moramo se Vaši svetosti globoko zahvaliti za čudovito delo, ki ga opravljate s tako plemenitostjo in modrostjo in ljubeznijo, da bi omejili žalostne posledice vojne, da bi dvignili in ohrabрили toliko Vaših otrok, da, vse človeštvo, ki ga stresa vihar, kakor ga še ni bilo. Kolikokrat, sveti oče, so prišle iz Vašega srca Zveličarjeve besede očetovske ljubezni in čudežne tolažbe. In ko Vas srce silno boli, pomagajte tem ubogim dušam s svojimi molitvami in z duhovnim zakladom sv. Cerkve! Smili se Vam množica ljudi, ki so ostali živi v bolesti in tesnobi, in kakor usmiljeni Samarijan se sklanjate nad drage ranjence. V apostolski gorečnosti in iskreni ljubezni hočete biti vsem vse. In kamor koli more priti Vaša iznajdljiva, skoraj predrzna ljubezen, velikodušno delite

materialne podpore brez ozira na to, ali je kdo bolj ali manj vreden, samo da je nesrečen in potreben. Edina mera podpore je Vaša očetovska ljubezen.»

Naša voščila ob novi obletnici se bodo najbolj strinjala s papeževimi nameni, če ne odnehamo moliti za Kristusov mir, ki je sad pravičnosti, medsebojnega spoštovanja in ljubezni, če se prizadevamo za rast in utrditev kraljestva Kristusovega na zemlji z izvrševanjem dejanske ljubezni in z zgledom odpovedi, — če vztrajamo v zadoščevalni pobožnosti devetih prvih petkov.

.....

»Poznam mater, ki je umrla kot žrtev materinstva. Otrok pa je ostal živ. Njegovo življenje je bilo odkupljeno z življenjem matere. Oče poklekne ob zi-

belki in vzdihne: 'Otrok, ti še ne veš ne, izvedel boš pa pozneje, za kako drago ceno si kupljen.'

Nebeški priprošnjik

*V hišici skromni, Jožef, si bival,
z ročnim si delom služil svoj kruh;
polna je duša bila kreposti,
saj jo je vodil — sam Sveti Duh.*

*V tvojem je varstvu bila Prečista,
božja nevesta, vzor vseh devic.
Bil za okras si njeni svetosti.
Kdo kdaj imel je lepši poklic?*

*Ko je čas prišel, da je na zemljo
Oče nebeški Sina poslal,
v tvoje je varstvo — kakšna odlika,
kolika sreča! — Jezusa dal.*

*Tvoja je moč pri Njem zdaj mogočna,
prošnje do tebe niso zaman.
Slap dragocenih milosti liješ
rad na častilce svoje vsak dan.*

Slavko Ljubniški.

Spravne molitve

Opravljamo pobožnost devetih prvih petkov v mesecu. Z njo hočemu Bogu zadoščevati za grehe in tako upamo doseči božje usmiljenje v hudih preskušnjah, ki nam jih je Bog poslal. Presvetemu Srcu pa zadoščujemo za grehe predvsem z zadosťilnim svetim obhajilom na prve petke v mesecu, kakor je Jezus sam naročil sv. Marjeti Mariji. To je najodličnejši način zadoščevanja. Moremo pa zadoščevati tudi s kesanjem nad grehi in s pokoro zanje, s premagovanjem, s potrpežljivostjo, z dobrotelnostjo, z molitvijo, sploh z vsakim dobrim delom. Tako naj zadoščujemo ne le en dan v mesecu, ampak vse dni v mesecih, ki smo jih izbrali.

Da moremo Bogu za grehe uspešno zadoščevati tudi z molitvijo, o tem nas prepričujejo že zgledi iz Sv. pisma. Pogledjmo le enega! Ko se je mudil očak Mojzes pri Bogu na Sinajski gori, so Izraelci začeli malikovati. Napravili so zlato tele in ga častili. Vsled te silne pregrehe je Bog zapretel zaslužen kaznen in rekel proti Mojzesu: »Videl sem to ljudstvo in glej, trdovratno ljudstvo je. In sedaj me pusti, da se vname moj srd zoper nje in jih pokončam; tebe pa napravim za velik narod.« Mojzes pa je Gospoda prosil, naj Izraelcem prizanese. In sveti pisatelj pravi: »Tedaj je bilo Gospodu žal zaradi zla, o katerem je govoril, da bi ga storil svojemu ljudstvu.«

Molimo tudi mi vsi, zlasti duhovni voditelji, nedolžni, pravični — v spravo za grehe! V ta namen so pripravni n. pr. spokorni psalmi, ki je z njimi že kralj David prosil Boga odpuščenja. Znana sta posebno dva psalma, ki jih molimo pri pogrebu odraslih: 129. psalm »Iz globočine...«, in 50. psalm »Usmili se me...«. A tudi druge molitve moremo obrniti v pravne namene, saj z vsako dobro molitvijo Boga častimo, s češčenjem pa lahko združujemo tudi zahvalo za prejete dobrote, prošnjo za nove dobrote in spravo za grehe.

V naslednjem hočemo pregledati nekatere molitve in povedati, kako naj jih opravljamo v spravo za grehe.

I. Žalostni del sv. rožnega venca

Jezus — pravi Bog in pravi človek — bi bil mogel nebeškemu Očetu zadostiti za naše grehe z vsakim delom. Sv. Tomaž Akvinski pravi, da more že ena kaplja Jezusove krvi ves svet oprati vseh grehov. Jezus pa je hotel v zavesti, kako silna hudobija je greh, ki žali neskončno svetega, nebeškega Očeta, v spravo za vse hudobije grešnega sveta prevzeti bridkosti strašnega trpljenja, ki se je skončalo s mrtjo na križu. Zato nas vprav misel na njegovo bridko trpljenje najmočnejše nagiblje, da se grehov resnično kesamo in zanje zadoščujemo.

Jezusovo trpljenje naj preišljujemo posebno v postnem času, ko tudi nam velja Jezusovo vabilo: »Ostanite tukaj in čujte z menoj!«

»Ki je za nas s trnjem kronan bil.«

Ko opravljamo pobožnost žalostnega dela svetega rožnega venca, se v duhu pogovarjamo z Jezusom o trpljenju, ki ga je bil prevzel za nas.

Pri skrivnosti 1: **»Ki je za nas krvavi pot potil«** se zatopimo v preišljevanje: Ljubi Jezus! Od zadnje večerje si z apostoli šel na Oljsko goro. Tu si jim potožil: »Moja duša je žalostna do smrti.« Pred seboj si gledal vse trpljenje, ki te je čakalo, pa tudi vse grehe, ki si zanje imel trpeti. Zamislil si se tudi na tiste, ki za tvoje milosti ne bodo marali in bodo zastran tega pogubljeni. Vse to te je namoč žalostilo, zato si Očeta prosil:

»Moj Oče, ako je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene.« Toda vse si prepustil volji nebeškega Očeta, zato si dostavil: »Vendar ne kakor jaz hočem, ampak kakor Ti.«

Jezus najpokornejši! Vsak greh je kazniva nepokorščina do nebeškega Očeta. Ti pa si hotel zadostiti za grehe, zato si v globoki pokorščini do Očeta prevzel toliko žalost. Sprejmi, prosim, moje molitev v spravo za grehe. Daj nam vsem milost, da bomo z veseljem spolnjevali voljo tvojega Očeta in se tako obvarovali vsakega greha.

2. »**Ki je za nas bičan bil.**« — Dobri Jezus! Veliki zbor te je krivično obsodil na smrt, ker si izjavil, da si Sin božji. Peljali so te k poglavarju Ponciju Pilatu, ki naj bi smrtno obsodbo potrdil. Pilat je kmalu spoznal, da si nedolžen; kljub temu te je dal bičati. Neusmiljeni vojaki so grozno razbičali tvoje telo, da si mogel reči s psalmistom: »Na mojem hrbtu so kovali grešniki. Jaz pa sem črv in ne človek; v zasramovanje ljudem in odvržek človeštva.« (Ps. 128, 3; 21, 6.)

Jezus, ljubitelj čistosti! To osramočenje in te bolečine pri bičanju si potrpežljivo trpel, ker si s tem hotel zadostiti za grehe nečistosti, grešnikom pa zaslužiti potrebnih milosti. Zato te prisrčno prosim: pomagaj grešnikom z milostjo, da bodo iz grehov vstali in tebi služili s čistim življenjem. Posebno še podpiraj mladino, da se bo mogla skušnjavam trajno ustavljati.

3. »**Ki je za nas s trnjem kronan bil.**« — Dobri Jezus! Surovi vojaki so slišali, da so te Judje tožili pri Pilatu, kakor da si hotel postati judovski kralj. Zato so te zasmehovali kot kralja. Ogrnili so te s škrlatnim plaščem; spletli so krono iz trnja in ti jo dali na glavo, v desnico so ti dali trst. In poklekovali so pred teboj ter te zasmehovali: »Pozdravljen, kralj judovski!« Opljuvali so te in ti vzeli trst ter te bili po glavi.

Jezus, kralj veličastva! Nebeški Oče te je postavil za kralja vsem ljudem in vsem narodom. Vsem hočeš biti najboljši kralj. Toda, koliko jih je, ki te ne marajo priznavati za kralja. V spravo za grehe napuha si dovolil, da so te

vojaki sramotili kot kralja. Svojo molitev darujem tebi v spravo za te žalitve in kličem: O, da bi vsi ljudje spoznali, da morejo mirno in srečno živeti le, ako tebe priznavajo za kralja.

4. »**Ki je za nas težki križ nesel.**« — Dobri Jezus! Ko si bil ves razbičan in s trnjem kronan, te je Pilat pokazal ljudem in rekel: »Glejte, človek!« Toda razdražena množica s teboj ni imela usmiljenja in je klicala: »Križaj ga, križaj ga!« Pilat se jim je končno vdal in ti prisodil smrt na križu. Voljno si vzel križ na rame in ga molče nesel na Kalvarijo. Padal si pod težkim križem, vojski pa so se s pretepanjem in preklinjanjem tirali naprej.

Jezus najpotrpežljivejši! Ko si vdano nosil težki križ, si mislil na jezo in nepotrpežljivost tistih, ki svojega križa ne sprejmejo potrpežljivo. Takrat ti je bilo v veliko tolažbo, da ti je Simon pomagal nesti križ in ti je Veronika podala potni prt. Sprejmi tudi moje molitev v tolažbo in spravo za vse grehe nepotrpežljivosti. Podpiraj nas, da bomo mogli vdano hoditi za teboj.

5. »**Ki je za nas križan bil.**« — Dobri Jezus! Težki križ si ves zdelan in upehan prinesel na Kalvarijo. Tu so te slekli in pribili na križ. Na križu si visel tri ure in umiral v velikih bolečinah. Pa sovražniki so te še takrat zaničevali in sramotili: »Če si Sin božji, stopi s križa!« Veliko si trpel, vendar o drugih bolečinah nisi tožil, razen o hudi žeji, ko si zaklical: »Žejen sem!«

Jezus, naš ljubitelj! Na križu si trpel silno žejo, pa nisi dobil požirka hladilne pijače; le vojak je nataknil na hizop s kisom napojeno gobo in ti jo je podal k ustom. To trpljenje si daroval svojemu Očetu v spravo za grehe nezmernosti v jedi in pijači. Pri tem bridkem trpljenju te prosim: odpusti nam grehe in daj nam milosti, da bomo tvoje darove zmerno uživali in se tebi zanje zahvaljevali. —

Jezus, naš Bog! Tebe torej prosimo, pridi na pomoč svojim služabnikom, ki si jih odkupil z dragoceno krvjo. Zveličaj, Gospod, svoje ljudstvo in blagoslovi svojo lastnino.

J. Pavlin.

Mojzes in Galilei

V začetku je Bog ustvaril nebo in zemljo.

Zares imeniten, skrajno prožen, veličasten datum: v začetku. To je lahko pred šest tisoč, lahko pa tudi pred deset bilijonov ali dvajset trilijonov let. Naj si znanost beli glavo s števili, Mojzesa to vprašanje ne muči: postavil je datum, ki je zgovornejši ko katera koli številka in ki ga nobena znanost ne bo mogla ovreči: v začetku.

Učenjake pa lahko vprašamo z besedami, izposojenimi iz Apostolskih del: »Vam gre, da bi vedeli čase in pri-

like, ki jih Oče ni pridržal svoji oblasti« (1, 7); kateri je torej rojstni dan matere Zemlje?

Feliks Ruschkamp nam zagotavlja: »Kroženje vode na zemlji se godi že tri milijarde let in prvi početki življenja segajo v globine tretje milijarde.«

Abetti je nekoliko skromnejši, ko piše rojstni list naši premičnici, misli pa, da nismo neolikani, če ji v še tako izbrani družbi prisodimo starost dveh milijard. Ne, to je še zelo kavalirsko, saj je treba na tihem le misliti, koliko uranija se je doslej spremenilo v svinec. Po tem se

Oznanjenje Marijino.

(Slika v kapucinski cerkvi v Krškem iz 17. stoletja.)

zemeljska starost lahko zelo zanesljivo izračuna, kajti pretvarjanje uranija v svinec gre točno kakor ura in svinec, ki je nastal iz uranija, se dobro loči od navadnega svinca.

Dve milijardi let, velikanska številka! A verjetno je, da bodo l. 2000. postavili nekje v novo urejeni Evropi ciklopski daljnogled z lečo, ki bo sprejemala žarke, ki so odpotovali pred dva tisoč milijonov leti iz zvezd, ki so videle rojstvo naše zemlje.

Videle? Seveda, Chamberlin in Jeans trdita, da je bilo to nekako pre zgodnje rojstvo posledica velikanskega karambola na ovinku Rimske ceste. Iz daljnih pokrajin vesoljstva se je na brhkem avtu pripeljala orjaška zvezda in je v blaznem tempu zavozila na Rimsko cesto, kakor da dirka za olimpijado. V zadnjem trenutku se je šoferju sicer posrečil drzen okret na desno, a sonce, čeprav ne zadeto, se je tako silno ustrašilo, da se mu je odtrgala velikanska gmota, ki se je zaokrožila in ohladila v ljubke zvezde premičnice, izmed katerih je mati Zemlja najbolj prijazna.

»Bog je rekel: Naj bodo luči na nebesnem obloku; in naredil je dve veliki luči: večjo luč, da bi gospodovala dnevno, in manjšo luč, da bi gospodovala noči, in zvezde. Bog je videl, da je dobro.«

Človeška radovednost spet vprašuje: »Kdaj se je to zgodilo? Povejte nam datum, če že ne dne, vsaj katerega leta je Bog na nebesnem obloku prižgal večjo luč.« A Sveto pismo ni knjiga za radovedneže, ampak odgovor na vprašanja, ki vstajajo iz večnih brezden človeške duše. Zato pove, da je Bog oče luči (Jak 1, 17). Storil je, da je na nebu zažarela neusahljiva luč (Sir 24, 6). Bog jo pokliče in luč ga trepetaje sluša, po skrivnostnem potu jo siplje na zemljo (Job 38, 24) in sam je odet v svetlobo kakor v obleko (Ps 103, 2); a dasi biva v nedostopni luči (1 Tim 6, 16), je po zatrdilu preroka Izaija luč narodov (51, 4) in večna luč (Modr 7, 26). Te svetle resnice žarijo iz božje knjige v temo naše duše. Za odgovor na druga vprašanja pa človeku gori luč znanosti. In če pri zvezdoslovnem uradu prosimo za Sonce domovnico

in rojstni list, nam pišejo: Sonce ali 'večja luč' se je rodilo v Galaksiji ali z drugo besedo na Rimski cesti (hišno številko povemo pozneje) pred dvanaajst bilijonov leti. Dvanajst bilijonov, to je število, ki s svojo neizmernostjo človeški pameti ne pove nič otopljivega. Zdaj smo na primer šele v tretjem letu vojne. Kaj, če bi morali čakati konca milijon let! Kako bi se postarali in spomin bi neznansko opešal! Bilijon je pa milijon milijonov ali tisoč milijard. Sonce je torej po letih dvanajsttisočkratni milijarder!

A dejali boste: Po katerih potih so vendar prišli učenjaki do teh babilonskih števil? Po različnih. Danes, ko smo izumili živilske in bencinske nakaznice, da z njimi do poslednje žlice pravično urejamo ljudsko potrošnjo, je zvezdoslovcu še posebno lahko odgovoriti na zgornje vprašanje. Pregledati mora le sončne kurilne nakaznice in doznati, koliko materiala se je v dvanajstih bilijonih požgalo. Ali prav za prav gre tu predvsem za zaloge vodika, koliko jih je še v soncu in če se še niso spremenile v helij in druge prvine.

Zlasti po tej bližnjici se pride do številke 12 bilijonov. Toda v vojni smo vedno bolj oprezni in nezaupni, če niso kje še prikrite zaloge. In res so tajni stražniki z risjimi očmi pregledali tudi nebesne prostore in glej, Hoyle in Littleton sta v podstrešjih zvezdnih meglic staknila velikanske konzerve vodika in doznala, da si ga zvezde nabavljajo kar pod roko poleg tistega, ki jim je bil uradno nakazan!

»Nespametne pa rekó pametnim: 'Dajte nam svojega olja, ker naše svetilke ugasujejo.' Toda pametne odgovoré: 'Da morda ne poide nam in vam, pojdite rajši k prodajavcem in si ga kupite.' (Mt 25, 8. 9).

Stvarnik je priskrbel nebesnim svetilkam zadostno količino olja, saj je zlasti večjo luč naredil po posebnem patentu; sam jo je postavil na nebesni oblok, da bi svetila na zemljo in jo grela in ko je pregledal, kako deluje, je »videl, da je dobro«, da se je imenitno posrečilo.

Res, kdo bi se ne čudil! Očhialini (Ragione della relatività) pravi, da sonce s toploto in svetlobo vsako sekundo odda v svetovje moč ali energijo pet sto tisoč milijard konjskih sil. Veličastna kavalerija, ki dirja čez planjave vesoljstva v ofenzivi miru in stvariteljskega dela: »Tako sta bila dovršena nebo in zemlja in vsa njuna v o j s k a« (1 Mojz 2, 1).

Če bi sonce žgalo samo drva in premož po našem zemeljskem receptu, bi prišlo že po 25.000 letih svojega gospodarstva na boben in tako bi že več ko enajst bilijonov let ne bilo več sposobno za 'večjo svetilko'. A že smo dejali, da si pomaga z vodikom, ki ga srka iz zvezdnih meglic. Pa to ni glavno. Bog je nalil ogromne rezervoarje moči ali energije v neskončno majhne čašice njegovih atomov. V soncu je zlasti proti sredi »velikanska stiska narodov«. Že zadnjič smo si v spomin poklicali, da so atomi neizmerno majhni delci, iz katerih je sestavljena snov; vsak atom ima pa jedro in enega ali več elektronov. Karsen pravi v svoji Fiziki, da sta elektron in jedro takole daleč vsaksebi: Mislite si morje med Evropo in Ameriko čisto prazno; le

na sredi je zasidran velik potniški parnik. V loku, ki zadeva ob Newyork, ravnik in Islandijo, kroži okoli njega ribiški čolnič: to je elektron, ki se vrti okrog jedra v neskončno drobnem atomu. Ali drugače povedano: Če bi res mogli atome tako stisniti, da bi njih elektroni pustili samotarsko življenje in segli v roko protonom, oziroma jedrom, bi Šmarno goro lahko v nahrbtniku prinesli v Ljubljano.

Nekaj podobnega bi srečali na poti proti središču sonca. Še več, videli bi atome, ki so zgubili skoraj vse elektrone, čeprav so dobili črno na belem, da se jim bo v rednih razmerah po tako imenovanih reparacijah vse povrnilo.

Da je v takih razmerah in ob bajni toploti 20 milijonov stopinj v srcu orjaškega sonca silno razburjenje, si je lahko misliti. Atomi vodika n. pr. v tej neznosni vročini blaznijo s hitrostjo 600 km v sekundi, drugi pa ne vedo, kaj bi začeli. Bolj sestavljena jedra težjih radioaktivnih atomov ob strahotnem bombardiranju odpirajo neizmerne žitnice energije, večje, kakor jih je zgradil egiptovski Jožef, in atomi ene vrste se spreminjajo v čisto druge prvine.

Dobrovska Marijina družba.

Rockefellerjeva ustanova je dovolila velikansko vsoto dolarjev za zgradbo aparata za bombardiranje in spreminjanje atomov. Postavili bodo ta tako imenovani ciklotron v Berkeleyu v Kaliforniji. Samo za magnet bo treba skoraj 300 vagonov jekla in bakra. Zato ni čudno, da bo to svetovno tehnično čudo proizvajalo silo 600 milijonov voltov.

Ali se bo z njim dal atom ene snovi ali prvine spremeniti ne samo v drugo prvino, ampak ves, kar ga je, v silo ali energijo? Če imamo tako bujno domišljijo kakor n. pr. Jeans v knjigi Skrivnostno veselstvo, potem med snovjo in silo ali med materijo in energijo ne zija velik prepad. Jeans pravi: Snov je valovanje nečesa v k r o g i h, sila pa je valovanje istega nečesa v premi črti. Da pretvorimo materijo v energijo, je torej treba le kroge spremeniti v ravne črte. Radi bi pa vedeli, kaj je tisti 'nekaj', ki tako valovi... A tega še nihče ne ve.

Če bi en gram snovi, n. pr. železa, kamna, premoga, lesa s ciklotronom, kakršnih ima sonce v večjem številu, popolnoma spremenili v pogonsko silo ali energijo, bi bila po Einsteinovem nauku ta moč dosti velika, da bi samo z njo milijon natovorjenih vagonov spravili na vrh Šmarne gore!

Če sonce s svojimi naravnimi ciklotroni — božje ustanove — atome spreminja v drugovrstne in s tem odpira zavrtornice veletokov energije ali če atome celo razsnavlja in jih popolnoma pretvarja v silo, potem ni čudno, da tej »veliki luči« v dvanajstih bilijonih let še ni pošlo olje, saj pravi n. pr. Abetti, da v milijardi let zgubi le eno štirinajsttisočinko svoje mase!

Toda Mojzes sončne toplote posebej nič ne poudarja: veliko imenitnejša, skrivnostnejša, veličastnejša se mu zdi luč, svetloba. »Bog je rekel: Bodi svetloba! In bila je svetloba. Bog je rekel: Naj bodo luči na nebesnem obloku in naj svetijo na nebesnem obloku, da bodo razsvetljevale zemljo.«

Zopet je razumljivo, da Sv. pismo ne odgrinja trojne težke zavese od skrivnosti svetlobe; to naj poskuša človek, ki

ga je Bog ustvaril po svoji podobi in mu na obloku njegove duše prižgal luč razuma, da bi svetila na zemljo in v nebo ter ločila svetlobo od teme.

Tri tisoč štiri sto let po Mojzesu bo Helmholtz začel svojo knjigo o svetlobi z besedami: »Kaj je prav za prav svetloba, ne vemo.« Ko bo Louis de Broglie predložil svoj duhoviti nauk o luči, bo zapisal Boutaric (La lumière et les radiations invisibles): »Daleč smo še, da bi spoznali naravo luči.« Fabry (Physique et astrophysique) bo vzdihnil: »Broglijevi svetlobni valovi so še vedno skrivnosti; ne moremo jih otipati in ne si jih predstaviti.« Corbino (La fisica degli spazi) bo pa trdil: »Kaj je luč na svoji poti k nam, ne vemo in nikoli ne bomo vedeli (non sappiamo e non sapremo mai).«

Ali zato Mojzes sonca ne kliče z imenom, ampak mu pravi le 'večja luč', kakor Judje, ko tožijo Jezusa, ne rečejo Jezus ali Kristus, ampak »ta človek«. Gotovo, Mojzes ve, da se mu pogani klanjajo in da mu bodo rekli: Nezmagljivi, zato ga uvrsti med druge stvari in mu reče, »naj služi«.

In res, od Adama preko Ptolomeja do Kopernika in Galileja hodi okrog zemlje kakor pestunja okoli gosposkega otroka: zemlja je središče. Od Galileja do prve svetovne vojne je sonce centrum Rimske ceste in zemlja se spoštljivo vrti okrog njega.

A svetovna vojna mora prinesiti novo ureditev sveta, in res prav po l. 1915. je veliki zvezdoslovec Shapley, papežev akademik, spoznal, da je sonce tudi »človek, ki stoji pod oblastjo«, premaknil ga je s centralnega stališča in dognal, da je resnično središče Rimske ceste v smeri ozvezdja Lokostrelca, in sicer od sonca tako daleč, da svetlobni žarek od tam do sonca hodi celih 30.000 let. Sonce je torej danes le ena izmed več sto milijard zvezd, s katerimi je tlakovana Rimska cesta. Kakor te, mora tudi sonce krožiti okrog središča, okrog te skrivnostne osi. Za to pot potrebuje 300 milijonov let, čeprav v spremstvu svojih premičnic, med katerimi je tudi Zemlja, prevozi vsako sekundo 270 km.

Kdo bi se zdaj še upal nasmehniti, če božje pismo pravi, da sonce vzhaja in zahaja? Ali morda ne vzhaja? Ali ne zahaja? In tako nemirno mu je srce, kakor da bi že hotelo spočiti se na bregu večnosti. Kako naj bi bil Mojzes govoril? Ali tako kakor Ptolomej ali z Galilejem ali s Shapleyem? Edino pametno in edino mogoče je bilo izraziti to,

kar se nikoli ne bo spremenilo, in to je videz, ki pravi: Sonce vzhaja, sonce zahaja. In ta videz bo ostal še dvanajst bilijonov let in še takrat bo vseučiliški profesor govoril: Sonce vzhaja, sonce zahaja. Od Mojzesa pa bedaki zahtevajo, da bi bil moral preprosto ljudstvo in učenjake begati s trditvijo: Zemlja vzhaja in zemlja zahaja!

Jos. Šimenc.

Rednik umira

*Umira Rednik in tesar ...
Ob njem je Nevesta;
družica mu zvesta
v živiljenju je bila vsekdar.*

*Zdaj stiska mu drage roke;
besede ljubeče
mehkó mu šepče
in zadnje mu briše solze.*

*In Jezus od njega se zdaj
hvaležno poslavlja
in ga blagoslavlja.
Nebeški obeta mu raj.*

*Izdihnil je mirno Rednik.
Ob mrtvem klečita,
pobožno molčita
Marija in Odrešenik.*

Franjo Neubauer.

Po Mariji k Jezusu

Ni dvoma, je je med našim narodom pogostno sv. obhajilo močno razširjeno. Podatki po župnijah so večinoma navajali prav velika števila. Toda kljub temu moramo priznati, da versko življenje ni kazalo takega porastka, kot bi ga mogli pričakovati pri tako pogostnem sv. obhajilu. Tu seveda nimamo v mislih tistih rojakov, ki so to božjo hrano sploh opuščali, temveč vernike, ki so se pogosto obhajali. Pri teh namreč pogostno sveto obhajilo ni imelo tistega sadu, ki bi ga pričakovali.

Kje je vzrok? Mnogo jih je, ki so hodili k sv. obhajilu bolj iz navade kakor iz srčne potrebe. Zato se tudi za to sveto opravilo niso primerno pripravili in ne primerno zahvalili. Navadno so na hitrico prebrali iz molitvene knjižice obhajilne molitve, dan za dnem iste. Ni čuda, da je polagoma srce postalo mrzlo

in se je vsa pobožnost vršila bolj ali manj hladno, brezčutno.

Pri pripravi in zahvali za sv. obhajilo pa mora sodelovati srce, če hočemo, da bo dobra in povsem koristna. Ne zadoštujejo tuje misli iz knjige, srce samo naj govori. In za to imamo prav lep način, po katerem se moremo za sv. obhajilo kar najlepše pripraviti in zahvaliti. To je način, ki ga je učil eden največjih ljubiteljev Jezusa in Marije, bl. Grinjon Montfortski. Oglejmo si na kratko njegov nauk, ki je tako lep, da se ga bomo gotovo oklenili.

Bistvo Grinjonovega načina je v tem, da se obhajanec popolnoma odreče samemu sebi in se vsega izroči Mariji. Zato prosi Marijo, naj mu posodi svoje srce, da bo vanje prejel njenega Sina. Lahko ji potoži, da si ne upa sprejeti Gospoda v svoje tako omadeževano srce. Marija

Marija se prikaže Alfonzu Ratisbonnu v cerkvi sv. Andreja v Rimu. (20. jan. 1842.)

sama naj ga okraši s svojimi lastnimi čednostmi. Njej hoče dati največji dar, tistega, ki ga ji je dal sam nebeški Oče ob učlovečenju. V tako srce, ki ga bo pripravila Marija, bo Jezus z veseljem prišel, kakor je rad prišel v revni betlehemske hlevček, ker je bila tam Marija. Obhajanec naj izgovarja besede nekdanjih velikih častilcev Marijinih: »Sprejemem te v svojo lastnino, daj mi svoje srce, o Marija!«

Če take in podobne misli gojimo, smo za sv. obhajilo res kar najlepše pripravljene. Še preden skupno z mašnikom izgovarjamo: Gospod nisem vreden, opravimo ta trikratni vzdihljaj sami zase počasi in premišljeno. Prvikrat naj velja nebeškemu Očetu. Nismo vredni sprejeti njegovega Sina zavoljo slabih misli

in nehvaležnosti nasproti tako dobremu očetu. Zato pa se zanašamo le na Marijo, njegovo preljubo hčerko in dekle, ki ima nad njo Oče tako veliko veselje.

Pri drugem ponavljanju te molitve se ozrimo na Jezusa samega. Nismo vredni, da bi ga v srce sprejeli zavoljo svojih grešnih besedi in nezvestobe v njegovi službi. Pa ga vseeno povabimo v svoje srce, ki ga je pripravila Marija. Zatrjujmo mu, da se prav nič ne zanašamo sami nase, temveč se docela prestavimo njegovi Materi.

Ko tretjič molimo »Gospod nisem vreden«, dvignemo svoje misli k tretji božji osebi. Zagotavljamo Sv. Duhu, da ne zaslužimo sprejeti Jezusa, mojstrsko delo njegove ljubezni, vsled mlačnosti in grešnosti svojih dejanj ter vsled zanemarjanja njegovih navdihov. Toda popolnoma zaupamo njegovi prečisti Nevesti. Da bosta Jezus in Marija našla dostojno prebivališče v naši duši, prosimo Sv. Duha, naj napolni naše

srce s svojimi milostmi. — Po sv. obhajilu sledi zahvala, ki naj bo spet združena z Marijo. Ko zapremo oči, v globoki zbranosti pospremimo Jezusa v Marijino srce. Njej ga darujemo, ker le ona ga bo dostojno sprejela, ga primerno molila in neizmerno ljubila. Mi sami se pa globoko ponižajmo. Pojdimo v duhu v nebesa in povabimo vse angele in svetnike, naj z nami časte Jezusa in Marijo. Isto naj store vse stvari na zemlji. Prosimo Marijo, naj nam od Jezusa izprosi vse milosti, za katere ve, da jih potrebujemo mi in naši dragi. Tu lahko naštejemo celo vrsto milosti, ki jih želimo sprejeti.

Tako in podobno nas Grinjon Montfortski uči pripraviti in zahvaliti se za sv. obhajilo. Poskusimo, pa se bomo

kmalu prepričali, kako uspešen, lahek in lep je ta način. Obenem moremo obuditi vse polno drugih svetih misli, ki so primerne prazniku, cerkvenemu letu ali našemu razpoloženju. Če bomo tako delali, bodo naša sveta obhajila postala, kakor pravijo, kvalificirana, to je kolikor mogoče dobra in uspešna. Sveto obhajilo nam bo na ta način postalo res naša osebna zadeva v veliko porast našega verskega življenja.

Janez Veider.

ISKRE

Po slabi družbi glava boli.

Kdor se s smolo peča, se osmoli.

Varuj se zapeljivega človeka kakor tlečega oglja; če te ne opeče, te pa počrni.

Kdor se v nevarnost podaja, v nevarnosti pogine.

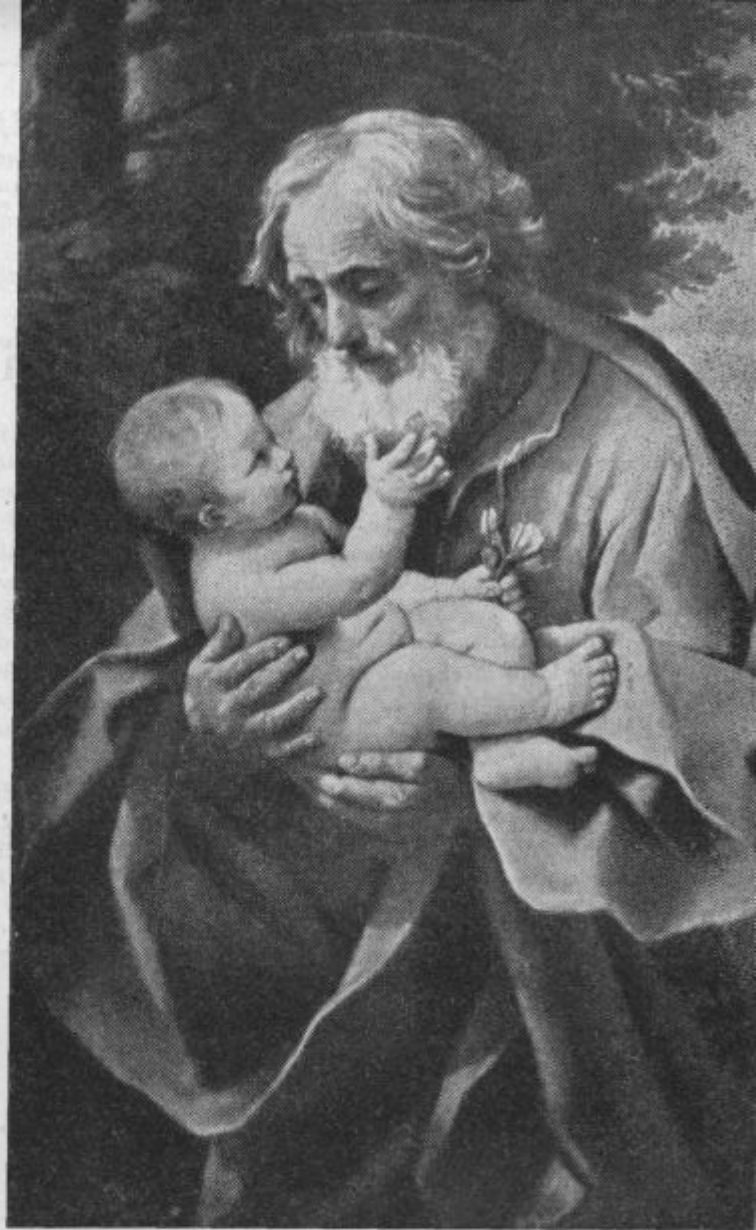
Povej mi, s kom se pečaš — in jaz ti povem, kdo si.

*

Mnogo ljudi zbolí od »pitja na zdravje«!

*

»Država kaznuje vsak uboj, še ostreje vsak premišljen uboj. Tak premišljen uboj je tudi uničevanje nerojenih.«

Sp. Jožef.

Božja previdnost. Bog ukaže angelu: »Pojdi na zemljo in privedi sem odovo, mater osmero otrok!« Angel se kmalu vrne brez odove. Bog ga vpraša: »Zakaj nisi pripeljal odove, kakor sem ti ukazal?« Angel se izgovarja: »Sveti Bog, nisem mogel. Smilili so se mi nedolžni otroci, ki nimajo očeta; kdo bo skrbel zanje, če zgubijo še mater?« Bog mu ponovno ukaže:

»Pojdi brž do morja in prinesi mi okamenino z dna morja!« Angel se vrne s kamenčkom in Bog mu veli: »Razkolji! Kaj si našel v sredi?« — »Črvička«, pravi angel. »Glej,« odgovori Bog: »Če skrbim za črvička sredi trde snovi na dnu morja, mar ne bom skrbel tudi za nedolžne otročičke, ki nimajo očeta, če jim vzamem še mater? Pojdi in izorši moje povelje!« S

Z vsakega križa nam šepečejo soete rane: Odkupljeni ste z odlično ceno. Na 45. mestih Svetega pisma N. Z. odmeva veselo sporočilo: z Njegovo krvjo ste 'odkupljeni', z Njegovo krvjo 'odrešeni', z Njegovo krvjo 'oproščeni' in 'posvečeni'. Odrešenje je došlo vsemu svetu in vsakomur, kakor da bi bil posa-

meznik sam deležen odrešenja... Pred vsakogar more Odrešenik stopiti in reči: Moja krvava daritev je bila opravljena z ate. Vsakdo mora hvaležen poklekniti in z razprostrtimi rokami klicati: Zahvalim Te, moj Jezus, da si zame umrl. Ne dopusti, da bi bila Tvoja kri zame zastoj tekla! — (Kardinal Faulhaber.)

Ob stoletnici prvih naših „Šmarnic“

Letos poteče sto let, odkar so v tisku izšle prve slovenske »Šmarnice«. S to našo pomenljivo domačo 100 letnico je združen prav tako pomenljiv, mednarodni jubilej, ki nas spominja, da je pred 250. leti kapucin Lavrencij Schnüffis izdal knjigo o Marijini proslavi v spomladi in še posebno v mesecu majniku, knjigo, ki je torej podobna našim »Šmarnicam«.

Še kot pogani so evropski narodi proslavljali prebujeno pomlad z raznimi posvetnimi prireditvami in razveseljevanji, česar se zlepa niso mogli otresti tudi, ko so se že pokristjanili. Ker so se pri takih spomladnih proslavah dogajale razne nerodnosti, so nekateri uvidevni

možje, zlasti sv. Karel Boromejski, skušali tej razvadi kot nekako protiutež uvesti spomladansko češčenje Matere božje. Ves mesec majnik pa so začeli posvečevati Marijinemu češčenju šele proti koncu 17. in v pričetku 18. stoletja. Posebno se je začela širiti ta lepa Marijina pobožnost, ko jo je papež Pij Sedmi s pismom z dne 21. marca 1815 obdaril z bogatimi odpustki. Najbolj in najhitreje se je širila po Italiji, zlasti v Rimu. Pri nas so jo začeli kot javno službo božjo uvajati šele sredi preteklega stoletja. Goreči Marijin častilec Janez Volčič ji je leta 1855 v uvodni pesmi svoje šmarnične knjižice nadel ime »Šmarnice«:

»Šmarnice, one so
moje cvetice,
teh si bom v šopek
prelepi nabral,
ne za-se — k časti
Marije Device,
njena podoba so —
njej jih bom dal.«

Pod tem primernim imenom je šla prikupljiva majniška pobožnost od župnije do župnije. V pričetku so imeli pri nas »Šmarnice« le ob nedeljah meseca majnika, sčasoma so jih pa uvedli za vse dni. Prvikrat so v ljubljanski stolnici praznovali vsakdanje Šmarnice l. 1856, kar priča napis, vklesan v marmornati

Mesez Marije ali zhaštenje presv. Divize.
(Posl. dr. Trstenjak. V Gradzi 1842.)

ogradi šmarničnega oltarja po skrbi tedanjega stolnega župnika Jož. Zupana.

Pod imenom »Šmarnice« so šle med naš narod leto za letom — v dolgi dobi 100 let — knjižice, ki proslavljajo Marijo, Kraljico majnika.

93 »Šmarnic«, večjih in manjših, leži pred nami. Morda se posamezna teh knjižic ni povsem posrečila in bi danes strogi cenzor hotel marsikaj izboljšati; toda vsaka izmed njih ima pečat in znak gorke ljubezni do nebeške Kraljice, pa je žarke te ljubezni upaljala tudi v srcih vernikov. Vsakdo mora priznati, da je v teh na zunaj neznatnih knjižicah nabran neprecenljiv zaklad.

Zbirko »Šmarnic« je spisalo 51 Šmarničarjev; izmed njih jih je Bog poklical že 29 v večnost. Koliko naših duhovnikov je prihajalo leto za letom, dan za dnem v majniku pred ozaljšane Marijine oltarje z eno teh knjižic v roki, da so svoje poslušalce v nemali za iskreno ljubezen do Marije.

Da ne bi ostala nobena knjiga naših »Šmarnic« pozabljena, da bi se ohranil hvaležen spomin zlasti še pokojnim našim »Šmarničarjem«, sem nameraval v proslavo 100 letnice prvih naših »Šmarnic« oskrbeti obširnejšo knjigo. Ker je pa težko dobiti založnika za večjo knjigo s slikami, naj vsaj »Bogoljub« objavi nekaj tega, kar je bilo v širšem obsegu namenjeno za Marijine častilce.

Prve slovenske Šmarnice, imenovane »Mesec Marije«, je izdal l. 1842 Davorin Trstenjak. Baje so izmed njegovih prvih poskusov na slovestvenem polju, ki je takó močno obo-

gatelo po marljivosti tega vrlega narodnjaka. Trstenjak je že kot bogoslovec drugoletnik posnel svoje Šmarnice po francoski knjigi verdunskega škofa Turnéra. Podajajo nam v premišljevanje Marijino življenje od njenega brezmadežnega spočetja do kronanja v nebesih. Vsak dan obsega poleg premišljevanj še »Molitev«, »Zgled« in »Nauk«. Posebno zanimive so te prve naše »Šmarnice« zato, ker jim je Trstenjak pridelal opis vseh božjih potov, kamor so tedaj zahajali štajerski Slovenci. Te Trstenjakove »Šmarnice« so izšle l. 1856 v drugi izdaji, znamenje, da se jih je naš narod z ljubeznijo oklenil. Knjiga je bila natisnjena v Gradcu. Prireditelj se ni podpisal s polnim imenom, ampak le z začetnima črkama M. T. (Martin [Davorin] Trstenjak.)

Trstenjak se je rodil 8. nov. 1817 v Kraljevcih pri St. Juriju ob Ščavnici. Za mašnika je bil posvečen 28. julija 1844 v Gradcu. Kapelanoval je v Slivnici pri Mariboru, v Ljutomeru, na Hajdini, v Ptuju in pri sv. Magdaleni v Mariboru, kjer je l. 1850 postal gimnazijski profesor za veronauk, slovenščino in zgodovino. Čez 11 let je šel za župnika pri

Marije Rožen cvet.

(Posl. M. Stojan - F. R. Kosar. V Celovcu 1855.)

Sv. Juriju pod Rifnikom; od 1868 do 1879 je župnikoval v Ponikvi, potem pa v Starem trgu pri Slovenjem Gradcu, kjer je umrl 2. febr. 1890, star 72 let.

Čeprav se je sredi preteklega stoletja majniška pobožnost hitro širila po naši domovini, vendar je celih 13 let ostal Trstenjakov »Mesec Marije« edina slovenska šmarnična knjiga.

V letih 1853 in 1854 je tedanji šentvidski župnik Blaž Potočnik (umrl 20. junija 1872) izdal v slovenskem prevodu znamenito delo sv. Alfonza Lig. »Slava Marije Device« v dveh delih. To je spodbudilo več iskrenih Marijinih častilcev, da so začeli kar tekmovati med seboj, kdo bo v pisani besedi pristrčnejše počastil Marijo. Prvi se je oglasil Janez Volčič, ki ga smemo imenovati očeta naših »Šmarnic«. V Gabrovem nad Škofjo Loko je bil Volčičev rojstni dom (* 27. aprila 1825). Novo mašo je pel na Veliki Šmarin 1849 v uršulinski cerkvi v Škofji Loki. Ker je bilo tedaj v ljubljanski škofiji dosti duhovnikov, je moralo več novomašnikov precej časa čakati, preden so bili nastavljeni v duhovnem pastirstvu. Tako je Volčič ostal nekaj mesecev v Škofji Loki pri tedanjem katehetu uršulinskih šol, Jožefu Krčonu, gorečem Marijinem častilcu in ustanovitelju prve slovenske dekliške Marijine družbe. Prijateljsko sta Krčon in

Volčič kovala načrte, kaj vse bi storila na večjo čast Marijino. Volčič je potem nadomestoval razne obolele duhovnike: kaplana Prosenca v Škofji Loki, župnika Šušteršiča v Dražgošah in župnika Polaka v Šmarjeti. Junija 1851 je bil nameščen za kapelana v Horjulu, kjer je izdal svoje prve »Šmarnice«. Iz Horjula je odšel Volčič za kapelana v Semič in odtod l. 1858 v Šmarjeto, kjer je, že v drugič tam nastavljen, ostal do avgusta 1863, ko je bil umeščen za župnika v Dragatušo. Tam je ostal sedem let. Od 1870—1875 je župnikoval v Podgradu in potem v Šmarjeti, kjer je umrl 14. decembra 1887.

Volčič je poleg petero »Šmarnic« napisal in izdal še 30 večinoma nabožnih knjig, v katerih vnema za proslavo presv. Rešnjega Telesa ali pa za češčenje Marije in sv. Jožefa. Najobširnejše Volčičevo delo je »Življenje Marije in sv. Jožefa«, obsegajoče 1476 strani. Natisnjeno je bilo pri Mohorjevi družbi v 10 snopičih v dobi od 1882 do 1891. Mnogim izmed svojih nabožnih knjig je Volčič izbral za geslo besede sv. Alfonza Lig.: »O da bi mogel jaz kdaj doživeti, da bi Marijo vsa srca ljubila«. Ljubezen do Marije ga je gnala, da je tako neutrudno širil med naš narod čast božjo in Marijino, četudi je v zahvalo za to želel tu in tam ostro kritiko! (Dalje.) V. Kragl.

Cerkev in Marijine družbe

List »Acies ordinata« (Urejena vrsta), ki ga je do izbruha vojne urejevalo glavno tajništvo Marijinih družb v Rimu, je imel zdaj pa zdaj tudi izjave raznih škofov z vsega sveta o Marijinih družbah. Uvaževanja vredne so te značilne izjave v dvojnem oziru: po eni strani spoznamo iz njih, kako močno cenijo škofje Mari-

jine družbe, po drugi strani pa tudi vidimo, kaj pričakujejo od njih. V tem smislu naj sledi tudi na tem mestu nekaj pohvalnih izjav nam bolj poznanih škofov, obenem pa tudi nekaj želja in navodil, ki poudarjajo, kako važno mesto v uredbi katoliške Cerkve imajo kongregacije.

I. Pohvale naših škofov o Marijinih družbah.

Znano je, kako močno je pospeševal Marijine družbe kot posebno izvrstno sredstvo za versko vzgojo in prepoved našega naroda naš blagopokojni knezoškof dr. Anton Bon. Jeglič. »Sam vem,« — je izjavil dobesedno — »iz lastnihkušenj, da jih je v družbi mnogo ohranilo krstno nedolžnost, ki bi jo bili drugače zgubili; drugi so se obvarovali mnogih smrtnih grehov, ki bi jih drugače storili; tretji pa so se vsaj rešili, da se niso pogreznili v hudobije, ampak so po prvem padcu brž vstali in iznova začeli krščansko življenje.«¹ »Gotovo je« — piše zopet škof Jeglič — »da Marijina kongregacija (namreč stanovitno in prisrčno češčenje Matere božje) pomaga, da se premagujejo strasti, razvija pristno krščansko, notranje, nadnaravno življenje, in se ravno na tej podlagi tudi vera razsvetljuje, učvrstuje, pogloblja.«²

Podobno pohvalno priporoča Marijine vrtce in družbe tudi naš sedanji vladika dr. Gregorij Rožman. Že prvo leto svojega škofovanja je v posebni poslanici, objavljeni v Školijskem listu 24. januarja 1931, str. 15, zapisal: »V zadnjem času se je med dušnimi pastirji začelo razveseljivo zanimanje za Marijine Vrtce in Marijine družbe. Marsikje obe organizaciji prav lepo prosepevata. In prav je tako! Že prav zgodaj se mora mladina navezati na božjo Mater. Že prav zgodaj se mora hraniti z angelskim Kruhom, da v hudi življenjski borbi ne bo omagala. — Zato tudi tistim gospodom, ki so doslej stali ob strani, toplo priporočam, da bi se za prevažno delo v Marijinih Vrtcih ogreli, Vrtce ustanovili in z vso ljubeznijo vodili.«

Škof dr. Josip Srebrnič je pisal 1. septembra 1935 kongregaciji akademikov v Zagrebu:³ »... Prisrčno se veselim, ker Marijina kongregacija vzgaja tako

»Čakaj Jezus...«

*Čakaj Jezus! Top in mrtev
trnov venec tooj storim:
eno rožo — eno žrtev
ti naj slednji dan vsadim.*

dosledno svojemu namenu člane za apostole Katoliške akcije. Apostolat: druge reševati in posvečevati in Cerkev Jezusa Kristusa braniti proti napadom Bogu sovražnih ljudi (1. pravilo) ni samo namen Marijine kongregacije kot take, marveč pripada med naloge, ki jih mora vsak kongreganist primerno svojemu stanu praktično izvrševati v svojem življenju. Diven je ta apostolat, ki temelji na otroškem češčenju preblažene Device Marije in ki ga neprestano podpira in hrani brezmejno zaupanje na varstvo in pomoč iste presvete Device, ki si jo je kongreganist izvolil za mater in varuhinjo ter ji obljubil svojo zvestobo do smrti. Vse to poudarja že prvo splošno pravilo kongregacije. Prav to so bili poudarili tudi nam, ko smo se svoj čas kot kongreganisti-akademiki zbirali pred podobno preblažene Device na Dunaju v kapeli ondotne Marijine kongregacije za akademike. Nepozabni spomini! — Iz srca Vas pozdravljam pri Vašem delu in iz srca Vam podelim svoj blagoslov. Z

¹ Knezoškof dr. Anton Bon. Jeglič. Spomenica ob dvajsetletnem jubileju škofovom. Ljubljana 1917, str. 27.

² Potek in sklepi tretje ljubljanske Sinode 1924, str. 121.

³ »Acies ordinata«, 1936, št. 7/8, str. 160. Istotam stran 161.

ljubim sinom nas blagoslovi Devica Marija.«

S temi besedami soglaša sedanji zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac, ki je istotako l. 1935 pisal visokošolcem-kongreganistom v Zagrebu: »Z velikim zadoščenjem sem prebral Vaše kongregacije. V njej prihaja v polni meri do veljave: pietas (pobožnost), caritas (ljubezen) in instructio religiosa (verski pouk), pobožnost do Evharističnega Boga, ki je vsekdar naša moč, naša rešitev. V kongregaciji se uveljavlja otroška ljubezen do preblazene Marije Device. Ohranite to zaupanje in to ljubezen vedno čisto in neomadeževano. Ne dajte za nobeno ceno, da bi se oddaljili od Matere božje v trdnem prepričanju, da se pod njenim varstvom skažete vredne potomce tistih, ki so pod zastavo Brezmadežne branili čredo in oltarje napram polmesecu. Ljubezen: Nikar ne pozabite: Ljubezen je govor, ki ga razume tudi najbolj zapuščeno srce in to dostikrat še najbolje; prav zato je ljubezni obljubljena večnost.« Ljubezen nikoli ne mine«, pravi apostol Pavel. Verski pouk: Vaša apologetska predavanja, s katerimi skušate biti vodniki Vašim zašlim tovarišem, pričajo, da prav pojmuje, da katoličanstvo ni diletantstvo (igračkanje), da mora prepojiti ne samo nra vstveno, ampak tudi razumsko življenje človekovo. Vse to priča, da se živo zavedate, koliko truda stane človeka, ki hoče postati res katoliški izobraženec in vodnik svojega ljudstva. Zato Vam kličem z besedami Pija XI.: »Vedno naprej, vedno več!« Zato pričakujem od Vas to, kar pričakuje Nj. Svetost od Marijinih sinov (sledijo besede, ki jih je Pij XI. govoril 30. marca 1930, ko so bili pri njem v avdienci zastopniki kongregacij za može in mladeniče).«

Se bi lahko poiskali in navedli pohvalne besede o kongregacijah in kongreganistih nam tudi poznanih škofov kot so bili in so: mariborski dr. Mihael Napotnik, dr. Andrej Karlin, dr. Jožef Tomazič, goriški nadškof dr. Franc Sedej, sarajevski dr. Ivan Šarić. Toda zaradi pičlega prostora naredimo raje skupno sod-

bo, ki jo je objavil l. 1921 jugoslovanski episkopat o Marijinih družbah*: »Vsem je znano in vsi čutimo, da se tudi pri nas širi duh nevere in da je v mnogih krajih velika verska mlačnost. Po dose-danjih skušnjah širom krščanskega sveta in tudi med nami so najboljše sredstvo zoper to poplavo Marijine družbe.

So močna trdnjava zoper nevero, kajti v Marijinih družbah se goji pristrčna pobožnost do Matere božje. Kdor ljubi Marijo, bo ljubil tudi njenega Sina, in kdor Jezusa ljubi, bo ostal zvest in stanovitven svoji veri.

Poleg tega se v Marijini družbi vestno izvršujejo vse krščanske dolžnosti; prav zato so tudi najboljši pripomoček zoper mlačnost in duhovno lenobo.

Prav zato želimo, da se Marijine družbe ustanavljajo v vsaki župniji, pa tudi na vsaki srednji in visoki šoli. Prepričani smo, da bo to rad storil vsak dušni pastir, ki ima ljubezen do svoje črede, pa tudi vsak katehet. Res je, da to stane truda, toda gotovo je tudi, da Marijine kongregacije v polni meri olajšujejo dušno pastirstvo in vzgojo v šoli.«

(Dalje.) J. Filipič.

* Na kraj razodetja... Z zadovoljstvom in hvaležnostjo do Boga bodo mogle ljubljanske Marijine družbe zaznamenovati v svojo kroniko Svečnico leta 1942. Brez posebne agitacije so namreč ta dan napolnile zavedne kongreganistkinje do zadnjega kotička frančiškansko dvorano. Ob petih popoldne jih je g. p. Jakob Žibert dr. J. popeljal z živo besedo ob lepih skioptičnih slikah preko Paray le Moniala, kjer je doživljala sv. Marjeta Alakok razodetje božjega Srca Jezusovega, in preko pariškega Montmartra, kjer se v prekrasni baziliki časti noč in dan sv. R. T., ter ob spominu na tisti katoliški shod, ko se je slovensko ljudstvo posvetilo na slovesen način božjemu Srcu Jezusovemu, — prav do nebeške Matere, ki je najlepši zgled apostolske gorečnosti in vneme za češčenje božjega Srca Jezusovega. Ob teh slikah in zanimivih zgodovinskih spominih je g. pater obrazložil bistvo pobožnosti Srca Jezusovega, ki je: z a d o -

š č e v a n j e. Ob živih zgledih iz sodobnega življenja je spodbujal navzoče, naj storijo, kar morejo, da se k 24.000 Ljubljčanom, ki so prejeli prvi petek v decembru 1941 zadostilno sv. obhajilo, pridruži še ostalih 60.000. Gotovo je, da vseh teh ne bomo vzdramili iz duševne otrplosti; navzlic temu pa bodo vnete kongreganistinj po tem sestanku storile v svojih razmerah vse, da se jih še prav veliko pridruži naslednje mesece k zadostilni pobožnosti prvih petkov. Bog plačaj po priprošnji Marijini dobremu gospodu patru trud za zajemljivi govor, gg. oo. frančiškanom pa za prijaznost, da so dali dvorano brezplačno na razpolago.

Dobrova pri Ljubljani. O delovanju in napredku naše Marijine kongregacije doslej še nismo menda nič sporočili v liste, dasi se zbiramo pod Marijino zastavo že 42 let. Naj navedemo tu kratek pregled bolj pomembnih dogodkov vsaj iz zadnjih let. — Naša kongregacija šteje 145 članic, ne všteti precejšnjega števila kandidatki, ki se pripravljajo za sprejem v našo družbo. Tako smemo upati, da bo število Marijinih hčera iz leta v leto raslo, in da se bo vedno več družabnic z zaupanjem v Ma-

rijino varstvo oklepalo zastave, ki smo si jo po vnetem prizadevanju našega g. duhovnega voditelja šele pred nekaj leti nabavili. Po njegovem načrtu smo osnovali v ta namen nabiralno akcijo, ki je prav lepo uspela. S posebno velikodušnim darom nas je presenetila neka članica in s tem mnogo pripomogla, da so bili nabavni stroški v enkratnem obroku poravnani. Pred dobrimi tremi leti smo imele tridnevne duhovne vaje, ki jih je vodil g. Matija Čontala, prior lazarištov v Ljubljani. Predlanski je bila pa duhovna obnova, z njo smo združili tudi slovesno blagoslovitev nove zastave.

Poleg običajnih rednih sestankov in družbenih shodov prireja naša kongregacija tudi primerne dramatične igre, razvedrilne izlete i. dr., tako da je življenje v naši sredi skozi vse leto precej živahno. Večina članic je naročena tudi na »Bogoljuba«, ki ga nam dostavljajo osebno na dom naše marljive odbornice. Članstvo jim je dalo za požrtvovalno sodelovanje najlepše priznanje s tem, da je tudi za novo poslovno dobo poverilo vodstvo kongregacije po večini staremu odboru.

T R I J E P R S T A N I

Paul Keller — Janez Pucelj.

Noč je napočila. Postržnica si je zastonj prizadevala, da bi spravila gospo v hišo. Samo ruto za rame ji je smela prinesiti in odejo za kolena. Nato jo je gospa odposlala. —

Temno leži park. Zvezde gredo proti zahodu. Proti deveti uri pride sin. Slovo je kratko.

»Kje je Anamarija?« vpraša mati.

»Pri neki sorodnici, pri neki gospe Zajc, na Kamniški ulici 36. Saj dobro veš, da Anamarija nima staršev. Toda ta gospa Zajc je poštena, vrla ženska. Ve vse. Bo skrbela za Anamarijo. Napisal sem ti za vse prilike naslov.«

Ji da listek.

»In ti? Kaj počneš ti, Helmut?«

»Odpeljem se že ob enajstih k četi. Čez dve uri.«

Gospa reče z glasom, težkim kakor svinec:

»Čez dve uri! Tedaj ti ne ostaja več dosti časa. Moral boš še marsikaj opraviti. Ne daj, da bi te jaz zadrževala.«

Težka groza slovesa spreleti Helmuta vitko telo. Sklone se k materi.

»Ljubim te! Tebe in Anamarijo! Bog te obvaruj, mati!«

Mati ga rahlo poljubi na usta; dahne: »Bog te obvaruj, moj dobri sin!«

Sin odide po prstih čez verando in izgine v temi parka.

Gluha noč. V dalji kipi morje velikega mesta, ki ga biča vojskina vihra.

Ušesa gospe so takemu svetnemu hrupu zaprta. V nemi tihoti leži park. To tiho to sliši gospa. In sliši, kako gredo zvezde.

Kam ji zro oči? Daleč tja preko vseh meja. Enkrat pa se ji vrne duša. Vlak ropota v daljo. Je nekaj po enajsti uri. S tem vlakom se pelje sin v vojsko. Srečno pot, Helmut!

Nato gospa spet zasanja težke, svetu odmaknjene sanje. Večnost se premika, se dotika bolnici čela in oči. Med vsemi tisoči zvezd na nebesnem svodu nenadoma zacvete ena, ki je čisto majhna, čisto tam daleč proč, čisto v najmrzlejši dalji, in postane večja kakor tisoč sonc. Nebeška trata je na njej. Tam sede trije nežni otročički, tri srebrno bele božje dušice. Vabijo s prstki in kličejo: »Mama, mama!« Gospa razprostre v prisrčnem hrepenjenju roke: »Pridite! Pridite! Pridite k materi!« Prihajajo. Otročički prihajajo. Prihajajo doli na zemljo po modrosrebrni cesti noči, po blestečih stopnicah med cvetočimi drevesi. Cesta pelje nad drevesnimi vrhovi parka in se konča na verandi. Tri dušice stoje tu v zvezdnem siju. Najstarejša vpraša:

»Smo tu doma?«

In zadnja, deklica, vpraša:

»Gospa, si ti naša mati?«

Umirajoča dahne:

»Sem, prav za prav bi morala biti vaša mati; toda nisem bila vredna tega.«

Srednja izmed njih treh zagleda tri prstane in vpraša:

»Gospa, so ti trije prstani naši?«

Gospa krikne iz najbolj razbolelega kotička srca:

»So, vaši so: tvoj beli, tvoj zeleni, tvoj, sladka moja mala dušica, rdeči!«

Vsi trije: »Zahvalim, mama! Zahvalim, mama! Zahvalim, mama!«

Vzamejo prstane, se igrajo z njimi. Priklanjajo se. Pripogibljejo kolena. In najstarejša reče drugima:

»Glejta, to je naša dediščina z zemlje!«

Umirajoča žena lomi roke in gleda nad vse iskreno proti nebu.

»Oče nas vseh — imej usmiljenje z menoj!«

Tedaj se zgodi čudež. Dušice rastejo, imajo človeške obraze, so oblečene v človeško obleko.

So stare po tri leta, vsaka le vedno nekaj starejša od druge. Komaj moreš to razločiti. Igrajo se s psom in mačico. Smejejo se; vesele se življenja. —

Potem so stare po pet let. Dečka se rujeta, deklica joka, ker jo je eden od njiju sunil. Fantiča se ji smejeta. —

Nato imajo vsi trije šolske torbe na ramah. —

Potem je božični večer. Blesteče božično drevo gori v veliki sobani. — Ni to res, kar bobni tam odzunaj: »Za dom med bojni grom...« — ne, to ni res! Pesem se mora glasiti: »Tiha noč, sveta noč...«

Je božična noč. Tu stoji božično drevo, tu so otročiči. Lepo bi lahko bili obdarovani. Pa otroci niso obdarovani pravično. Helmut in Margita imata sto darov, ki se jih veselita; od treh malih ima vsakdo samo mrzel prstan, ki ga drži v otrplih rokah, nobene igrače, nobenega jabolka. Oči jim zro žalostno v lučke božičnega drevesa. Mi ne smemo biti tukaj. Ne smemo se veseliti z onima, pravijo te žalostne oči. —

Tedaj lepe luči ugasnejo. Črn, velik val, ki preplavi pač vse, kar se dogodi, ugasi vsak razgled. — (Dalje pride.)

Iz življenja Cerkve

Odbor za papežev jubilej se posvetuje, kako bi se 25 letnica, odkar je bil sv. oče Pij XII. posvečen za škofa, dostojno praznovala, da bi imeli verniki več duhovne koristi. Pod predsedstvom kardinala Frančiška Marchetti-Selvaggi-

ani so odborniki duhovskega in svetnega stanu soglašali z željo svetega očeta, naj ima jubilej le duhovni značaj. Kot leto jubileja velja čas od maja 1942 do maja 1943. Verniki vsega katoliškega sveta se naprošajo, naj v znak spošto-

vanja do skupnega očeta darujejo sveto obhajilo in molitve po namenu častitljivega jubilaranta.

Verski spomenik bodo postavili Krištofu Kolumbu, ki je pred 450 leti odkril Ameriko. Za spomenik so odbrali prostor na Kanarskih otokih (Gran Canaria), ker je pogumni in pobožni voditelj nevarne plovbe odjadral od tam kot od zadnjega znanega robu suhe zemlje na širno morje proti zahodu. Spomenik bo dobil obliko velikega svetilnika, ki bo imel lepo kapelo, knjižnico in muzej.

Pismo tolažbe. Sveti oče Pij XII. je poskrbel, da so vojni ujetniki po vseh taboriščih prejeli pred božičem čedno sličico rojstva Gospodovega s pripisom v jeziku dotičnih ujetnikov, ki se v slovenščini glasi: »Naša očetna misel je ta božični dan, ki ga v vojski trpeče preživljate daleč od svojih sorojakov in ločeni od ljubljenih oseb, pri vsakem izmed vas. Srčno želimo, da bi glas naših zaskrbljenih, iskrenih voščil olajšal vaše bridkosti in vam prinesel zagotovilo božje tolažbe in krščanskega upanja.«

Med najbolj katoliške pokrajine v vzhodni Aziji se prištevajo Filipinski otoki. Tja, v glavno mesto Manilo na otoku Luzonu, je bil sklican pred šestimi leti mednarodni evharistični kongres, ki je bil prav tako veličasten, kakor enake verske svečanosti po drugih evropskih mestih. V desetih letih (1928—1939) je naraslo število katoličanov na omenjenem otočju za 5 milijonov; poskočilo je od 7.790.937 na 12.603.365. Vseh prebivalcev na Filipinskih otokih je dobrih 16 milijonov. Drugi so mohamedanci, protestanti, budisti, šintoisti, anglijani i. dr. Otočje je zdaj hudo prizadeto po vojni vihri.

»**Premiferi**«. Marljivi in zgledni učenici, ki so imeli ob koncu šolskega leta najboljše spričevala, so prejeli svoj čas po naših šolah od občine posebna darila, zato so jih imenovali »premfariji« (nosilci nagrad). Njih imena so bila zapisana v posebno spominsko knjigo — »Zlato knjigo« v bodrilo poznejšim rodovom. Branje imen iz »Zlate knjige« in obdarovanje se je izvršilo v pričo vseh šolskih otrok ter v pričo občinskih mož in občinskih velja-

kov, ki so bili na to šolsko svečanost povabljeni. Ta navada je imela vsekako močan vpliv na mladino.

V Rimu se je še do danes nekaj podobnega ohranilo. Vsako leto sprejme papež v svojih prostorih sredi januarja tiste šolske zmagovalce, ki so se najbolj odlikovali v znanju krščanskega nauka. Učenec (učenka), ki vse druge v tem oziru nadkriljuje, dobi naslov »imperator« (poglavar); sedem učencev (učenek), ki so za imperatorjem najbolj pohvaljeni, nazovejo »principi« (prvaki). Eden med njimi je zastavonoša.

Sveti oče je odlikovance ljubeznivo sprejel in spregovoril do njih pohvalne besede tudi to leto.

Lajšanje človeške bede. V državi »Colombia« (severnozahodni del Južne Amerike) vodijo misijonarke velikansko bolnišnico za gobavce. Kraj se imenuje Aqua de Dios. Prostora je za 5000 bolnikov. Gobavost, ki človeka razjeda, dokler ne umrje, je bila do zadnjega skoraj neozdravljiva bolezen. Zdravniški znanosti se je pa posrečilo, da se množe primeri, ko se tudi gobavci rešijo te strašne razjedavke, ali da se vsaj njih stanje znatno izboljša. Močno lepe uspehe ima neko olje, ki ga tam doli imenujejo »chaulmoogra«.

Ali nas v skrbi za mladinsko vzgojo ne prekašajo celo Japonci (pogani)? Japonska cenzura (presoja) filmov bo z naprej še veliko bolj stroga, kot je bila doslej. Prepovedani so vsi prizori, ki kažejo pijance in zločince; prav tako ni dovoljeno vrteti slik, ki so v nravnem oziru pohujšljive. Izključeni so nočni lokali in bari; cenzorju (presojevalcu) je pa prepuščeno, da izloči tudi ljubavne prizore, če se mu zde spotekljivi.

Oblast je izdala to naredbo z utemeljevanjem, da se je treba odločno zavzeti za mladino in jo obvarovati pred evropskimi in ameriškimi filmi, ki spodkopujejo nrvnost.

*

Za mašnike bodo letos posvečeni ti-le bogoslovci ljubljanske škofije iz VI. letnika:

Duhovnik Alojzij, roj. v župniji Preska; Erjavec Karel, roj. v župniji

Višnja gora; Kozjek Franc, roj. v župniji Smlednik; Markič Ivan, roj. v ž. Naklo; Mušič Anton, roj. v ž. Mengeš; Očepek Maks, roj. v ž. Komenda; Ogrinec Jožef, roj. v ž. Sv. Gregor; Pelan Jožef, roj. v ž. Št. Vid pri V.; Pustotnik Fr., roj. v ž. Sela pri Kamniku; Remškar Ivan, roj. v ž. Brezovica pri Lj.; Šivic Ludovik, roj. v ž. Mošnje; Tavčar Martin, roj. v ž. Stara Oselica; Tomazin Ladislav, r. v ž. Tržič; Trdan Anton, roj. v ž. Ribnica; Vrolih Franc, roj. v ž. Spod. Polskava.

Prvi višji red so prejeli 1. febr. 1942, drugi (diakonat) bodo prejeli 21. marca (tiho soboto); mašn. posvečenje (presbiterat) pa 5. julija.

Molimo zanje, da bi vsi postali in ostali duhovniki po Srcu Jezusovem.

V službi bolestnikov. 21. januarja je umrl v Kandiji pri Novem mestu P. Polikarp Vaupotič iz reda usmiljenih bratov po 46. letu tihe redovne službe pri bolnikih. Po besedi in obljubi božjega Učenika: »Kar ste storili kateremu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili« (Mt 25, 40) — bo plačilo bogato.

Premembe. Za duhovnega voditelja bogoslovcev ljubljanske škofije je bil imenovan dr. K. Vladimir Truhler. — Imenovani so bili: Za upravitelja župnije Grčarice župnik Krašna Franc; za Stari Log župni upravitelj Skebe Silvester; za Polom žup. upr. Hrovat Ivan; za ž. upr. v Borovcu kaplan Mihelič Franc. Za ekspozita v Zdihovo je premeščen Poje Jožef, ž. upr. v Zlatem polju; za kaplana v Adlešiče pa Kofalt Jožef iz Leskovca.

Razno

Najlepša roka. V neki odlični družbi so si navzoče gospe in gospodične med seboj ogledovale roke. Rade bi bile vedele, katera ima najlepše. Naprosile so končno navzočega gospoda, ki je sedel med njimi, naj sam razsodi.

Gospod se je vdal. Vse dame so mu morale pokazati roke. Končno izreče tole razsodbo:

»Na žalost sedaj še ne morem odločiti; potrebno bi bilo, da poprej vpra-

šam za mnenje reveže, kajti po moji sodbi je tista roka lepša, ki daje več miloščine.«

Marija na Rakovniku

*Zakaj, Marija —
ko k tebi doigam svoj pogled,
so polne mi oči solza?
Na znotraj pa sladkost ko med
in sreča sveta me navda!*

*Zakaj, Marija?! ...
Podoba tvoja je odsev
lepote rajsko-miljene.
Mi do svetá zbudi se gnev,
če misel nate greje me.*

*O, daj, Marija,
da tvoja čistost in svetost
srce dviguje mi v nebo;
da satana strupena ost
me zmagala nikdar ne bo!*

Turšič Marija.

Sama zguba! Na zemlji ni drugega kot zguba. Zgubiš lepoto, moč, mladost, prijatelje, mir, potrpežljivost, čas, pogum, denar, slavo; zgubiš razum, zgubiš luč oči in končno življenje. Razuzdanci zgublajo zdravje; odvetniki pravde, generali vojske, krivičniki spanje. — Glejmo vsaj, da ne bomo zgubili ljubezni do Boga. Zavedajmo se, koliko je zgubljenega, če čez dan nismo nič dobrega in Bogu dopadljivega storili. Še poganski cesar Tit je imel navado reči, če na večer ni imel nič dobrega pokazati: »Dnem perdidi« — dan sem zgubil!

Odkritje spomenika papežu Piju XII. Že l. 1938 je bil imenovan sedanji sveti oče Pij XII., ki je bil kot papežev odposlanec (takrat kardinal Evžen Pacelli) odposlan na svetovni Evharistični kongres, za častnega doktorja Pazmanskega vseučilišča v Budimpešti. Hkrati je bilo sklenjeno, da se postavi v avli ondotne univerze njegova doprsna podoba v spomin na ta dogodek. Sredi novembra je bil ta spomenik z lepo slovesnostjo od-

krit. Slavnostni govor je imel nadvojvoda Jožef Franc, ki je hvaležno omenjal zasluge velikega in iskrenega prijatelja ogrskega naroda.

Kanosijanske sestre se imenujejo članice italijanske karitativne družbe, ki jo je svoj čas ustanovila Magdalena iz Kanose (Maddalena Marchesa di Canossa). Dne 11. novembra je imela kongregacija za sv. obrede skupno posvetovanje, ki se ga je udeležil tudi sveti oče Pij XII. Sklenjeno je bilo, da bo častivredna služabnica božja Magdalena kmalu prišteta med blažene, ker je tako imenovani svetniški proces srečno skončan.

Odgovori

G. P.: Konec januarja sem bral v »Slovincu« o judu Alfonzu Ratisbonnu, ki se je pred sto leti (20. jan. 1842) spreobrnil v Rimu, ko se mu je prikazala Marija v cerkvi sv. Andreja. — Ali ni bila ta prikazen morda samo čutna prevara?

Alfonz Ratisbonne je bil sin bogatih uglednih staršev iz Alzacije, rojen in vzgojen v judovski veri in takrat prav za prav popoln verski svobodomislec. Pravkar je napravil v Parizu izpit za jezičnega doktorja, se zaročil z bogato in lepo nevesto in dobil izredno ugodno mesto pri banki; na spreobrnitev je mislil manj ko na smrt. Zdaj pa —

pravite — v rimski cerkvi vidi Marijo, ki se mu prikaže v nebeški lepoti; a to ga le razgreta domišljija vara; kar si v duhu predstavlja, misli da res zunaj sebe vidi; skratka: usodna čutna prevara.

Tako hočejo neverni ljudje razložiti tudi spreobrnjenje sv. Pavla, Jezusovo vstajenje itd. Da je Ratisbonne res videl Marijo, ni dolžan verovati noben katoličan; nespametno je pa to tajiti, kajti 27 letni izredno razumni mož, ki je ta čudež sam doživel, je pač bolje vedel kakor mi, kaj in kako je bilo. Če bi bil le količkaj dvomil, gotovo bi se ne bil odpovedal sijajni zemski bodočnosti, bogastvu, rodbini, nevesti, bi ne bil prejel čez enajst dni sv. krsta, stopil v jezuitski red, bi ne bil ustanovil Družbe Naše Gospe sionske in v svetem uboštvu živel do smrti. Dve in štirideset let je imel časa premišljevat, ali je bila ona prikazen in njegovo spreobrnjenje prevara. Pa se ni premislil.

Prošnje in zahvale

E. M. R. se zahvaljuje † škofu Barağu za dosedanjo pomoč in se priporoča še naprej v važnih in težkih zadevah ter za zdravje in mir; prav tako apost. mis. Ign. Knobleharju. — Ličen Fr. priporoča, da bi naročniki vklcnili v molitev prošnjo do † škofa Barağa za zdravje soproge.

OPOMBA: Obseg te in nasl. številke je po višji naredbi skrčen, zato smo morali več stvari odložiti oziroma skrajšati. — Šest sv. maš za naročništvo v februarju opravljenih. Ured.

P Ljudska Posojilnica

zadruga z neomejenim jamstvom
v lastni palači v Ljubljani, Miklo-
šičeva 6, nasproti hotela »Union«

V LJUBLJANI

sprejema hranilne vloge v vsaki višini in jih najugodnejše obrestuje, daje posojila na vknjižbo in proti poroštvo. Posojilnica je bila ustanovljena 1895. leta.

25. Sreda, Marijino oznanjenje, P. o.: 1. čl. br. sv. R. T. kakor 6. dan; 2. čl. br. sv. S. J. kakor 19. dan; 3. čl. br. N. Lj. G. v br. e.: 4. čl. Mar. dr.; 5. čl. brat. karm. M. b. v br. ali ž. e.; 6. čl. br. preč. S. M.; 7. tistim, ki nosijo višn. škap.; 8. čl. družbe kršč. družin; 9. čl. brat. za d. v v.; 10. čl. r. v. brat.; 11. čl. br. Sv. Duha ta dan ali v osminal v br. ali ž. e.; 12. istim kakor 9. dan, — V. o.

27. Petek, Marija 7 žalosti, Po. o.: 1. tistim, ki nosijo viš. škap.; 2. čl. br. za d. v v.; 3. čl.

br. ž. M. b. s črnim škap.; 4. čl. br. sv. Družine; 5. čl. r. v. br. v br. e.

28. Sobota, Sv. Janez Kapistran, P. o. istim kakor 9. dan.

29. Cvetna nedelja, zadnja v m. P. o. vsem, ki vsaj trikrat na teden skupno odmolljo r. v.; 2. čl. br. ž. M. b. s črnim škap. — V. o.

30. Ponedeljek, Sv. Peter Reg. P. o. istim kakor 9. dan, — V. o.

31. Torek, V. o.

Urednika: Ant. Čadež, Jos. Šimenc. Izdajatelj: Ivan Rakovec.

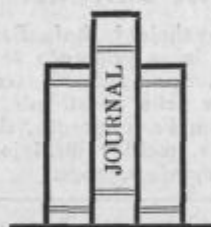
Za Ljudsko tiskarno v Ljubljani: Jože Kramarič

Poverjeniki

»Bogoljuba«

Poberite naročnino za Bogoljuba čimpreje! ≡ Nakažite jo! ≡ Pošljite sezname naročnikov! ≡ Pridobite čimveč naročnikov! ≡ »Bogoljuba« v vsako hišo, ker je znanilec poštenosti, resnice in pravice, ki nas edina lahko reši iz vseh zablod.

SALDA - KONTE, ŠTRACE - JOURNALE, ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE, ODJEMALNE KNJIŽICE, RISALNE BLOKE ITD.

NUDI PO IZREDNO UGODNIH CENAH

KNJIGOVEZNICA

LJUDSKE TISKARNE V LJUBLJANI
KOPITARJEVA ULICA ŠT. 6/II

LJUDSKA TISKARNA

v LJUBLJANI

Kopitarjeva ulica 6

Izdeluje tudi vse za ilustriranje tiskovin potrebne osnutke, risbe, predloge in

KL I Š E J E

TOČNA POSTREŽBA • UMERJENE CENE

dobavlja v okusni opremi: knjige, brošure, cenike, jedilne liste, etikete, diplome, razglednice, letake, plakate, tiskovine za tujsko propagando, za poslovno reklamo, za urade, trgovino in obrti ter vse ostale tiskovine bodisi v eno- ali večbarvnem tisku, izvršene potom

KNJIGOTISKA,
LITOGRAFIJE,
BAKROTISKA